XALÍQ DEPUTATLARÍ
SHOMANAY RAYONLÍQ
KEŃESINIŃ
SH E SH I M I

XALQ DEPUTATLARI
SHUMANAY TUMAN
KENGASHINING
Q A R O R I

2022 - yil 30 - dekabr VI-63-196-13-193-K/22 Shomanay rayonı hákimligi

Shomanay rayoni 2023-jılǵı jergilikli byudjet parametrleri haqqında

Shomanay rayoni hákimligi tárepinen usınılǵan Shomanay rayoni 2023-jılǵı Byudjet parametrlerin kórip shıǵıp, “Jergilikli Mámleketlik hákimiyatı haqqında”ǵı Ózbekstan Respubliksı Nızamınıń 6 hám 24-statyasına muwapıq, Shomanay rayoni xalıq deputatlar Keńesi

SHESHIM ETEDI:

1. Ózbekstan Respublikasınıń “2023-jıl ushın Ózbekstan Respublikasınıń Mámleketlik byudjeti haqqında”ǵı Nızamın basshılıqqa alıp orınlaw ushın qabıl etilsin.

2. Qaraqalpaqstan Respublikası Joqarǵı Keńesiniń “2022-jıl ushın Ózbekstan Respublikasınıń Mámleketlik byudjeti haqqında”ǵı 2022-jıl 30 dekabrdegi 300/XL-sanlı qararına (keyingi orınlarda Qarar dep ataladı) muwapıq, Shomanay rayoni jergilikli byudjetiniń 2023-jıl ushın dáramatları 19 mlrd. 325,5 mln swm, qárejetleri 89 mlrd. 437.2 mln.swm prognoz qılınǵanlıǵı muǵdarında tastıyıqlanǵanlıǵı maǵlıwmat ushın qabıl etilsin.

3. Shomanay rayonınıń 2023-jılǵı Byudjet parametrleri dáramatları prognozı 1-qosımshaǵa hámde qárejetler prognozı 2-qosımshaǵa muwapıq tastıyıqlansın.

4.Shomanay rayonınıń saqlawlı qorı muǵdarı 3-qosımshaǵa muwapıq belgilensin.

Shomanay rayonı byudjetleriniń 2023-jıl ushın saqlawlı qorları tiyisli byudjetlerdiń tastıyıqlanǵan ulıwma qárejetleriniń keminde 1,0 payızı muǵdarında qararda belgilengenligi maǵlıwmat ushın qabıl etilsin.

5.Shomanay rayonı byudjetlerine ulıwma mámleketlik salıqlardan ajıratılatuǵın ajıratpalar normativleri 4-qosımshaǵa muwapıq tastıyıqlansın.

Yaǵnıy, 2023-jılda dáramat túrleriniń bólistiriliwi tómendegishe belgilensin:

a) qala jergilikli byudjetlerine tolıq túrde tómendegi salıq túrleri:

- fizikalıq táreplerden alınatuǵın mal-múlk salıǵı;

- fizikalıq táreplerden alınatuǵın jer salıǵı;

- aylanbadan alınatuǵın salıq;

- fizikalıq táreplerge tiyisli mal-múlkti ijaraǵa beriwden alnatuǵın jıllıq dáramatı haqqındaǵı deklaraciyaǵa tiykar tólenetuǵın, sonday-aq jeke tártipdegi isbilermenler tárepinen tólenetuǵın fizikalıq táreplerden alınatuǵın dáramat salıǵı;

- suw resurslarınan paydalanǵanlıǵı ushın salıq, bunnan elektr stanciyaları tárepinen tólenetuǵın salıqtan tısqarı;

- qurılıs materialları boyınsha jer astı baylıqlarınan paydalanǵanlıǵı ushın salıq.

- Mobil baylanıs xızmetleri, alkogol ónimleri, sonnan pivo ushın akciz salıǵı hámde temeki ónimleri ushın akciz salıqları túsimleri esabınan Ózbekstan Respublikası byudjetinen ótkerilip beriletuǵın dáramatlar. (2022-jıl 1-iyul jaǵdayına rayon xalqınıń respublika xalqındaǵı úlesine muwapıq)

b) respublika byudjeti hámde Shomanay rayoni byudjetleri ortasında bólistiriletuǵın salıq túrleri:

(hár-bir salıq túri boyınsha ajıratpalar normativi 4-qosımshada kórsetiledi)

- yuridikalıq táreplerdiń mal-múlkine salınatuǵın salıq túsimleri boyınsha qala jergilikli byudjetine 100 payız;

- yuridikalıq táreplerden alınatuǵın jer salıǵı túsimleri boyınsha qala jergilikli byudjetine 100 payız jóneltiriw belgilensin.

6. Shomanay rayonı hákiminiń finans-ekonomikalıq hám kámbaǵallıqtı qısqartıw máseleleri boyınsha birinshi orınbasarı (A.Qaljanov), rayonliq Salıq inspekciyası (Z.Kadirov) hám rayonliq Finans bólimi (B.Jarilkaganov) menen birgelikte:

- tiyisli byudjetlerdi birinshi náwbetde, is-haqı hámde oǵan teńlestirilgen tólemler, azıq-awqat,dári-dármaq hámde kommunal xızmetleri qárejetleriniń rejelestiriliwi názerde tutqan halda belgilew;

- jergilikli byudjet prognoz kórsetkishlerini óz waqtında hámde tolıq

orınlanıwın támiyinlew;

- byudjet qarjılarınan maqsetli hámde nátiyjeli paydalanıw;

- byudjet tártibine ámel etiliwniń ústinen baqlaw hámde juwapkershiligin jánede kúsheyttiriw;

- tiyisli jergilikli byudjetlerge salıqlar hámde basqa májbúriy tólemlerdiń tolıq túsimin támiyinlew;

- byudjet dáramatlar bazasın asırıw hámde qosımsha rezervlerdi anıqlawǵa ayrıqsha itibar qaratsın.

7. Shomanay rayonı Mámleketlik salıq inspekciyası (Z.Kadirov), Ózbekstan Respublikası Salıq kodeksine belgilengen huqıqlarınan kelip shıǵıp:

- salıqlardıń tolıq hámde durıs esaplanıwın hámde usı salıqlardı óz waqtında byudjetke óndiriliwin ústinen salıq baqlawın kúsheyttiriw;

- jer salıǵı, suw resurslarınan paydalanǵanlıǵı ushın salıq hámde mal-múlk salıqları boyınsha turaqlı talıqlaw ótkergen halda, salıqlardıń tolıq esaplanıwın támiynlew hámde usı salıq tólemler boyınsha salıq qarızdarlıǵına jol qoymaslıq sharaların kóriw;

- aylanbadan salıq túri boyınsha salıq tólewshiler tárepinen naq pul aylanbalarınıń salıq esabatlarında tolıq kórsetiliwi ústinen turaqlı salıq baqlawın ornatıw hámde zárúr jaǵdaylarda xronometraj hámde kameral salıq baqlaw jumısların ótkeriw, bunda, usı jónelisde jámmatshılıq baqlaqwın kúsheyttiriw maqsetinde, puqaralarǵa sawda cheklerin talap qılıp alıwdı úgit-násiyat etiwshi sociallıq rolikler hámde video materiallar tayarlap, sociallıq tarmaqlarda hámde málimleme-xabar quralları arqalı keńnen tarqatıw jumısların alıp barıwǵa áhmiyetli itibarlar qaratıw;

- qatlawda ótkeriw jumısların sapalı shólkemlestiriw arqalı jer hám de mal-múlk salıǵınıń salıq bazasın asırıw wazıypası júkletilsin.

8. Shomanay rayonlıq Mámleketlik salıq inspekciyası (Z.Kadirov), Kadastr agentliginiń Mámleketlik kadastrlar palatası Shomanay rayonı filialı (D.Qurlimuratov) 2023-jıldan baslap yuridikalıq táreplerdiń mal-múlk salıǵın esaplawda kóshpes múlklerge 1 kv.metr ushın minimal muǵdarınan belgilengenliginen kelip shıǵıp, respublikadaǵı salıq tólewshilerdiń mal-múlkleri maydanları boyınsha puxta analiz ótkerilgen halda, mal-múlklerine salıqlardıń

tolıq esaplanılıwın támiyinlesin.

9. Shomanay rayonlıq Mámleketlik salıq inspekciyası (Z.Kadirov) rayon hákimligi menen birgelikte:

- inventarizaciya nátiyjeleri boyınsha anıqlanǵan nızamsız jumıs islep atırǵan karerler jumısların nızamlastırıw hámde olardı salıq bazasına qamtıp alıw;

- rudalı emes qurılıs materialların qazıp alıw tarawında jumıs alıp barıp atırǵan karerler tárepinen qazıp alınıp atırǵan rudalı emes qurılıs materialları kóleminiń salıq esabatlarında tolıq sáwleleniwi ústinen turaqlı qadaǵalaw ornatılsın.

10. Májbúriy orınlaw byurosınıń rayomliq bólimi (O.Urazbaev), Shomanay rayonı Mámleketlik salıq inspekciyası (Z.Kadirov) penen birgelikte salıqlar hámde basqa májbúriy tólemler boyınsha anıqlanǵan salıq qarızdarlıqların byudjetke óndiriw boyınsha tiyisli is-ilajlar kórip barsın hámde sherekler juwmaǵı menen salıq qarızdarlıqlarınıń sherek basına salıstırǵanda kemeytirip barıwı boyınsha anıq kompleks is-ilajlar kóriw wazıypası júkletilsin.

11. Shomanay rayonı Suw tarmaqları bólimi (A.Mambetjanov) hámde Shomanay rayonı Mámleketlik salıq inspekciyası (Z.Kadirov), rayon hákimligi menen birgelikte rayonda suwǵarıwǵa sarıplanatuǵın suw muǵdarları boyınsha anıq esap-kitapların júritiw, paydalanılgan suw kólemleri boyınsha salıqlardı tolıq esaplanıwın hámde finans jılı juwmaǵına shekem jergilikli byudjetlerge tolıq óndirip alıw wazıypası júkletilsin.

12. Shomanay rayonı ekonomika hám kámbaǵallıqtı qısqartıw bólimine:

- jergilikli byudjettiń qosımsha dereklerinen paydalanıw haqqındaǵı Shomanay rayonı hákimligi tárepinen berilgen usınıslar tiykarında byudjet Nızamshılıǵına tolıq boysıngan halda Shomanay rayonı Xalıq deputatlar Keńes qararı joybarın islep shıǵılıwına;

- Xalıq deputatlar Keńes qararı tiykarında jergilikli byudjettiń qosımsha derekleri esabınan ajıratılǵan qarjılardıń maqsetli hám nátiyjeli jumsalıwı ústinen qadaǵalaw ornatıw hámde juwmaqları boyınsha usınıslar kiritip barıw maqsetinde monitoring ótkeriwge;

- jergilikli byudjet qárejetleriniń Nızamshılıqta belgilengen jámiyetshilik pikiri tiykarında usınısetilgen máselelerdi qarjılandırıwǵa jóneltiriwde qatnasıw hámde usı qarjılardıń maqsetli sarıplanıwı ústinen qadaǵalawdı ámelge asırıwǵa juwapker etip belgilensin.

13. Shomanay rayonı hákimligi:

Rayon jergilikli byudjetleri jámi qárejetleriniń 5 payızı hámde qosımsha dereklerinińkeminde 30 payızın jámáátshilik pikiri tiykarında jıynalgan máselelerdi qarjılandırıw ushın “Puqaralardıń belsendilik qorı”na jóneltirilsin. Bunda, rayonliq xalıq deputatları Keńesi, rayonliq jaslar isleri agentligi, rayon hákimligi janındaǵı Jámáátshilik keńesleri hámde jańadan dúzilgen hákim járdemshileri puqaralardıń byudjettiń orınlanıwı processinde aktiv qatnasıwın támiyinlew maqsetinde xalıqqa keńnen túsindiriu hám úgit násiyat jumısların alıp barıwga juwapker etip belgilensin.

- jergilikli byudjetlerdiń qosımsha derekleri esabınan satıp alınatuǵın tovar hám xızmetler, qurılıs, rekonstrukciya qılıw hámde ońlaw jumısları alıp barılıp atırǵan obektler dizimi, sonday-aqqurılıs-ońlaw jumıslarınıń qarjılandırılıwı haqqındaǵı maǵlıwmatlar hár sherek juwmaǵı menen, keyingi sherek birinshi ayınıń
10 sánesine shekem májbúriy tártipte tiyisli hákimliklerdiń belgilengen veb saytlarına jaylastırılıp barılsın.

14. Shomanay rayonı hákiminiń finans-ekonomikalıq hám kámbaǵallıqtı qısqartıw máseleleri boyınsha birinshi orınbasarı (A.Qaljanov), rayonliq tiyisli mekemeler hám bólimler baslıqları:

- jergilikli byudjet dáramatı hámde qárejetleriniń prognoz kórsetkishleriniń orınlanıwı hámde salıq bazasın keńeyittiriw boyınsha kórilgen is-ilajlar;

- ajıratılǵan byudjet qarjılarınan maqsetli hámde nátiyjeli paydalanılıwı boyınsha erisilgen nátiyjeleri boyınsha hákimlikke hár sherekte keminde bir mártebe esabat kiritip barsın.

15. Shomanay rayonı hákimligi tárepinen Nızamda belgilengen ayrım salıqlar, tólem stavkaları, salıq salıw tártipleri hámde basqada maǵlıwmatlardı ǵalaba quralları arqalı xalıqqa jetkeriliwin támiyinlensin.

16. Usı qarar “Shomanay Nuri” gazetasında járiyalansın hámde Shomanay rayonı hákimiyatınıń arnawlı veb-saytına jaylastırılsın.

17. Usı qarar daǵaza qılınǵan kúnnen baslap kúshke kiredi.

18. Usı qarardıń orınlanıwın táminlew Shomanay rayonı hákiminiń finans-ekonomikalıq hám kámbaǵallıqtı qısqartıw máseleleri boyınsha birinshi orınbasarı A.Qaljanovqa júkletilsin.

Keńes basılıǵı **B.Yangibaev**

Xalq deputatlari Shomanay tuman
Kengashining
2022 yil 30 dekabrdagi
VI-63-196-13-193-K/22-son qaroriga
1-ilova

1-qosımsha

Shomanay rayonı jergilikli byudjetiniń 2023-jılǵı tiykarǵı dáramat kórsetkishleri

mıń som

№	Dáramat túri	Shomanay rayonı
	Jámi dáramatlar	**19 325 484**
I.	**Xoshametlewshi dáramat**	
	Fizikalıq shaxslardan alınatuǵın dáramat salıǵı	
	Ajıratpa muǵdarı	
1.	Jergilikli byudjetke	
	Yuridikalıq shaxslardan alınatuǵın payda salıǵı	
	Ajıratpa muǵdarı	
2.	Jergilikli byudjetke	
II.	Biriktirilgen dáramatlar	10 024 000
	rayon ham qalalarga biriktirilgen	5 982 000
1	Suw resurslarınan paydalanǵanlıq ushın salıq	550 000
2	Fizikalıq shaxslardan alınatuǵın dáramat salıǵı (ITD)	192 000
3	Fizikalıq shaxslardan alınatuǵın jer salıǵı	4 300 000
4	Jer astı baylıqlarınan paydalanǵanlıq ushın salıq (ruda emes)	40 000
5	Fizikalıq shaxslardıń mal-múlkine salınatuǵın salıq	900 000

	Wálayat, rayon (qala)lar byudjetleri ortasında bólistirilgen dáramatlar	4 042 000
1	Benzin, dizel janılǵısı hám gaz realizaciyasınan alınatuǵın salıq (AZS)	
	Ajıratpa muǵdarı	
	Jergilikli byudjetke	
2	Yuridikalıq shaxslardıń mal-múlkine salınatuǵın salıq	512 000
	Ajıratpa muǵdarı	100
	Jergilikli byudjetke	512 000
3	Yuridikalıq shaxslar jer salıǵı	3 030 000
	Ajıratpa muǵdarı	100
	Jergilikli byudjetke	3 030 000
4	Aylanbadan alınatuǵın salıq	500 000
	Ajıratpa muǵdarı	100
	Jergilikli byudjetke	500 000
5	Jıyımlar	
	Ajıratpa muǵdarı	
	Jergilikli byudjetke	
III.	Bólistiriwshi dáramatlar (formula boyinsha)	9 301 484
	Xalıq sanı (mıń adam)	57 278
15.	Alkogol akciz salıǵı sonnan pivo	3 762 927
16.	akciz salıǵı sonnan uyalı baylanıs	1 614 077
17.	Tabiyiy gaz ushin qatan belgilengen stavkadaǵi akciz saliǵi	3 924 480
	Maǵlıwmat ushın 2022-jıl parametri	18 741 000

	Jámi qárejetler	89 437 190
	Transfertler	70 111 706

Xalq deputatlari Shomanay tuman
Kengashining
2022 yil 30 dekabrdagi
VI-63-196-13-193-K/22-son qaroriga
2-ilova

2-qosımsha

Shomanay rayonı jergilikli byudjetinin 2023-jıldagı tiykarǵı kórsetkishleri

Kórsetkishler		**Shomanay rayonı**
	Qárejetler jámi	**89 437 190**
1.	Xalıqtı sociallıq qollap-quwatlaw qárejetleri	**53 765 162**
	Sonnan:	
1.1	Bilimlendiriw	**14 736 729**
	Mektepke shekemgi bilimlendiriw	**3 247 114**
	Xalıq bilimlendiriwi	**11 489 615**
	Kadrlar tayarlaw	
1.2	Den sawlıqtı saqlaw	**13 830 080**
1.3	Den sawlıq ham sociallıq xizmetler ushin qarejetler	
1.4	Mádeniyat	**1 380 000**
1.5	Sport	**1 894 000**
1.6	Ilim	
1.7	Kem támiyinlengen hám kóp balalı shańaraqlarǵa materiallıq járdem pulları	**21 879 382**
1.8	Sociallıq biyimlestiriw orayı	**44 971**
2.	Ekonomika qárejetleri	**20 032 713**

	Sonnan:	
2.1	Ishki xojalıq avtomobil jolların onlaw qarejetleri	**3 000 000**
2.2	Ósimlikler karantini inspekciyası	
2.3	Abadanlastırıw	**13 191 773**
2.4	Suw xojalıǵı ministrligi mákemeleri	**1 886 259**
2.5	Toǵay xojalıǵı mákemeleri	
2.6	Fermer xojalıqlarınıń buxgalteriya orayı	**737 837**
2.7	Veterinariya komiteti	**769 374**
2.8	Jergilikli byudjetlerde hakim jardemshilerinin usınısı tiykarında mahalle infrastrukturasın jaqsılaw qarejetleri	**447 469**
3.	Oraylasqan investiciyalardı qarjılandırıw kárejetleri	
4.	Mámleketlik basqarıw organların saqlaw qárejetleri	**7 975 711**
5.	Puqaralardıń ózin-ózi basqarıw organların saqlaw qárejetleri	**2 601 122**
6.	Saqlaw qorı	**843 747**
7.	Puqaralar baslaması qorı qarejetleri	**4 218 735**
8.	Basqa qárejetler	

Xalq deputatlari Shomanay tuman
Kengashining
2022 yil 30 dekabrdagi
VI-63-196-13-193-K/22-son qaroriga
3-ilova

3-qosımsha

Shomanay rayonı jergilikli byudjetinde saqlaw qorı mugdarları

mıń somda

T/p	Aymaqlar atı	Saqlaw qorı mugdarları
	JAMI	**843 747**
	sonnan	
1	Shomanay rayonı	843 747

Xalq deputatlari Shomanay tuman Kengashining
2022 yil 30 dekabrdagi
VI-63-196-13-193-K/22-son qaroriga
4-ilova

4-qosımsha

Shomanay rayonı jergilikli byudjeti dáramatlarınıń 2023-jıldaǵı tiykarǵı prognoz kórsetkishleri

Payız esabında

№	Qala hám rayonlar atı	Yuridik táreplerden alınatuǵın payda salıǵı	Fizikalık táreplerden alınatuǵın daramat salıǵı	Aylanbadan salıq	Jeke tártiptegi isbilermenlerden alınatuǵın daramat salıq	Jeke tártiptegi isbilermenlerden alınatuǵın qatan belgilengen salıq	Yuridikalık shaxslardın múlkine salınatuǵın salıq	Yuridik táreplerdiń jer salıǵı	Suw resurslarınan paydalanǵanlıq ushın salıq (elektr stanciyalarınan tısqarı)	Suw salıǵı elektr stanciyaları boyınsha	Mámleketlik baji	Járiymalar	Jıyımlar	Mámleket unitar kárxanalardın sap paydasınan ajıratpa
1	Shomanay rayonı	0	0	100	100	100	100	100	100	0	0	0	0	0